

BANK SPÓŁDZIELCZY GRODKÓW –ŁOSIÓW
z siedzibą w Grodkowie

Informacje podlegające ujawnieniu

Miejsce publikacji: www.bsgrodkow.pl

REALIZACJA POLITYKI INFORMACYJNEJ

Stan na dzień 31 grudnia 2019r.

Grodków, 2020r.

1. Informacje ogólne:

1. Bank Spółdzielczy Grodków Łosiów z siedzibą w Grodkowie (zwany dalej Bankiem) wpisany jest do rejestru przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000048600, NIP 753-002-41-76, REGON 000504321.
2. Adres siedziby Banku: 49-200 Grodków, ul. Kasztanowa 18, gm. Grodków, pow. brzeski, woj. Opolskie
3. Bank zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z siedzibą w Warszawie oraz jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego celem funkcjonowania jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
4. Bank nie posiada udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.
5. Informacja o działalności Banku Spółdzielczego Grodków-Łosiów z siedzibą w Grodkowie poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt. 48 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 za dany rok obrotowy:
Bank nie prowadzi działalności poza terenem Rzeczypospolitej Polskiej.
6. Bank prowadzi działalność w ramach struktury organizacyjnej:
 - Centrala Banku w Grodkowie,
 - Oddziały w: Łosiowie, Lewinie Brzeskim oraz Olszance
 - Punkty kasowe w: Skarbimierzu, Przylesiu, Skorogoszczy, Brzegu.
7. Według stanu na dzień 31.12.2019r Bank zatrudniał 45 pracowników (43,5 etatu)
8. Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej : Stopa zwrotu z aktywów (ROA netto) według stanu na 31 grudnia 2019r wyniosła 0,38%

2. Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem.

W Banku funkcjonuje system zarządzania w postaci procedur wewnętrznych regulujących działalność Banku, dostosowanych do obowiązujących przepisów zewnętrznych, zapewniających legalność działania Banku oraz bezpieczeństwo zgromadzonych w nim środków. W ramach systemu zarządzania w Banku Spółdzielczym w Grodków-Łosiów funkcjonuje: system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej.

System zarządzania ryzykiem.

Bank w ramach systemu zarządzania ryzykiem:

1. stosuje sformalizowane zasady służące określeniu wielkości podejmowanego ryzyka i zasady zarządzania ryzykiem,
2. stosuje sformalizowane procedury mające na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku, uwzględniające również przewidywany poziom ryzyka w przyszłości,
3. stosuje sformalizowane limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów,
4. stosuje przyjęty system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka,
5. posiada strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego przez Bank ryzyka.

Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikacja, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku. Realizacji tych zadań służą działania

podejmowane przez Bank, określone wyżej. Czynności te mają służyć zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów działalności prowadzonej przez Bank.

System kontroli wewnętrznej.

Opis systemu ujawniono w udostępnionej regulacji „System kontroli wewnętrznej Banku Spółdzielczym Grodków-Łosiów siedzibą w Grodkowie”.

3. Strategie i procesy zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą organy Banku, jednostki/komórki organizacyjne oraz pracownicy. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania ryzykami w Banku(...)” zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku, która podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku wystąpienia znacznych zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.

Strategia zarządzania ryzykiem zawiera cele strategiczne dotyczące zarządzania poszczególnymi ryzykami, które są zgodne z założeniami „Strategii działania Banku(...)”.

Na podstawie Strategii zarządzania ryzykiem opracowywane są polityki zarządzania ryzykami, definiujące apetyt na ryzyko, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponieść (do każdego ryzyka uznanego za istotne).

Akceptowalny poziom ryzyka ustalony jest przez Zarząd Banku oraz zatwierdzony przez Radę Nadzorczą. Przestrzeganie akceptowalnego poziomu ryzyka, podlega monitorowaniu oraz raportowaniu przez komórki organizacyjne Banku dokonujące pomiaru ryzyk występujących w Banku, zgodnie z przedmiotowymi regulacjami i „Instrukcją sporządzania informacji Zarządczej”.

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku i ma na celu uzyskanie w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym:

1. Odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa;
2. Odpowiedniej rentowności działalności biznesowej.

W celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem Zarząd Banku:

1. Opracowuje i wdraża odpowiednie środowisko zarządzania ryzykiem, obejmujące strukturę organizacyjną, narzędzia wspomagające zarządzanie ryzykiem, system informacji zarządczej, a także odpowiednie zarządzanie kadrami;
2. Kształtuje i dba o odpowiednią kulturę organizacyjną zorientowaną na efektywne zarządzanie ryzykiem;
3. Opracowuje i wdraża sformalizowany proces zarządzania ryzykiem.

Zasady i mechanizmy tworzące system zarządzania ryzykiem są opracowywane i uchwalane przez Zarząd Banku w formie polityk, procedur.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzaniem systemu zarządzania oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, w tym zatwierdza polityki i procedury zarządzania ryzykiem oraz dokonuje oceny stopnia ich realizacji.

Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania:

1. Identyfikację ryzyka polegającą na określeniu potencjalnych źródeł zagrożeń związanych z ryzykiem oraz oszacowaniu wielkości potencjalnego wpływu danego rodzaju ryzyka na sytuację finansową Banku;
2. Pomiar ryzyka;
3. Szacowanie ryzyka;
4. Monitorowanie ryzyka polegające na stałym nadzorowaniu poziomu ryzyka w oparciu o przyjęte metody pomiaru ryzyka;
5. Raportowanie ryzyka polegające na cyklicznym informowaniu organów Banku o skali narażenia na ryzyko i podjętych działaniach;
6. Stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających ryzyko.

W Banku funkcjonuje podział realizowanych zadań, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie ryzyka przez Bank.

Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi w procesie oceny adekwatności kapitałowej za istotne, zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka.

Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składają się:

1. Procedury opisujące zasady zarządzania ryzykiem;
2. Identyfikacja, pomiar i monitorowanie;
3. System limitów ograniczających ryzyko;
4. System informacji zarządczej;
5. Odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

W Banku stosowane są równolegle dwa kryteria istotności ryzyk:

1. Ilościowe – liczone jako udział wymogów kapitałowych z tytułu danego rodzaju ryzyka w funduszach własnych. Jako istotne określa się ryzyko, na które Bank tworzy wymogi kapitałowe na poziomie wyższym niż 2% funduszy własnych Banku.
2. Jakościowe – analizowane niezależnie od kryterium ilościowego w przypadku pozostałych ryzyk, które nie powodują wymiernych strat dla banku, nie wymagają tworzenia wymogów kapitałowych, a wymienionych w Metodocyce BION, Rozporządzeniu Ministra Finansów oraz w Dyrektywie UE - Bank uznaje ww. ryzyka za trwale istotne na podstawie przyjętej strategii, skali i złożoności działalności.

Do rodzajów ryzyka uznanych za istotne Bank zalicza ryzyko:

1. Kredytowe (w tym rezydualne, kontrahenta i koncentracji);
2. Rynekowe, ze względu na skalę działalności handlowej rozumiane jako walutowe oraz
3. Stopy procentowej w księdze bankowej;
4. Operacyjne (w tym braku zgodności, modeli);
5. Płynności i finansowania;
6. Kapitałowe (zgodnie z Metodką BION – ryzyko niewypłacalności);
7. Biznesowe, będące pochodną pozostałych ryzyk, zarządzania w procesie planowania;
8. Wystąpienia warunków skrajnych w zakresie adekwatności kapitałowej.

Procedury zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach rocznych pod względem dostosowania ich do aktualnych przepisów prawa, przy uwzględnieniu zmian w skali działalności Banku oraz zmian organizacyjnych. Wnioski z przeglądu prezentowane są odpowiednio Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej Banku oraz przekazywane do odpowiednich komórek organizacyjnych Banku, celem ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Ryzyko kredytowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania ryzyka

Ryzyko kredytowe oznacza możliwość wystąpienia strat finansowych spowodowanych nie wywiązaniem się kontrahenta Banku z warunków umowy. W Banku ryzyko kredytowe identyfikowane jest zarówno w odniesieniu do pojedynczego klienta jak i całego portfela kredytowego.

W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka Banku jakości aktywów kredytowych, Bank zarządza:

1. Ryzykiem kredytowym;
2. Ryzykiem koncentracji zaangażowań;
3. Ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;
4. Ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych;

5. Ryzykiem rezydualnym.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku obejmuje następujące etapy:

6. Identyfikacja czynników ryzyka kredytowego;
7. Ocena oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka kredytowego (limity);
8. Monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka;
9. Wdrażanie technik redukcji ryzyka;
10. Zarządzanie ryzykiem rezydualnym (w tym analiza ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie – zgodnie z zapisami Rekomendacji S);
11. Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, zgodnie z Rekomendacją T;
12. Testy warunków skrajnych;
13. Weryfikacja przyjętych procedur;
14. Kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym.

Ryzyko kredytowe Banku rozpatrywane jest w dwóch aspektach:

1. Ryzyka pojedynczej transakcji;
2. Ryzyka łącznego portfela kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej polega na:

1. Badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów;
2. Wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych;
3. Prawidłowym zabezpieczaniu zwrotności ekspozycji kredytowych;
4. Bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania;
5. Dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych;
6. Prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami;
7. Kontroli działalności kredytowej;
8. Rozdzieleniu funkcji budowy modeli statystycznych oceny zdolności kredytowej od działalności sprzedażowej.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:

1. Dywersyfikacji ryzyka (limity koncentracji);
2. Analizy skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych;
3. Monitorowaniu rynku podstawowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości;
4. Analizy struktury podmiotowej i produktowej portfela kredytowego;
5. Monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka;
6. Przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych, polegających w szczególności na:
 - a) organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych;
 - b) rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka;
 - c) podziale nadzoru nad ryzykami wśród członków Zarządu. Nadzór nad ryzykiem kredytowym zgodnie ze Statutem Banku sprawuje Prezes Zarządu;
 - d) przydzieleniu nadzoru nad wdrażaniem Polityki kredytowej, w tym polityka zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK) oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH) Zastępcy Prezesa Zarządu (ds. Handlowych);
 - e) odpowiednim doborze i szkoleniu kadr;
 - f) nadzorze nad działalnością kredytową;
 - g) organizacji odpowiedniego systemu kontroli i audytu;

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz ekspozycji detalicznych Bank realizuje zasady określone w Rekomendacji S oraz Rekomendacji T Komisji Nadzoru Finansowego.

Ryzyko koncentracji w powiązaniu z ryzykiem kredytowym

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów. W odniesieniu do portfela kredytowego Bank stosuje i monitoruje limity zaangażowania, w szczególności w odniesieniu do: grupy klientów, produktów, branż, zabezpieczeń.

W Banku funkcjonuje system wewnętrznych limitów z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka koncentracji zaangażowań, których wartość graniczną stanowi wielokrotność uznanego kapitału lub funduszy podstawowych.

Bank uwzględnia limity koncentracji zaangażowań:

- a) Wobec pojedynczych podmiotów oraz powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;
- b) W ten sam sektor gospodarczy;
- c) Wobec tego samego produktu;
- d) W ten sam rodzaj zabezpieczenia.

Zasady klasyfikacji ryzyka koncentracji zaangażowań pod względem istotności Bank ustala w oparciu o procedurę szacowania i oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego (ICAAP).

Ryzyko kredytowe ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie

Hipoteczne zabezpieczenie ekspozycji kredytowych stanowi jedną z podstawowych form zabezpieczenia przyjmowanego przez bank. Celem strategicznym w zakresie ryzyka kredytowego ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie jest zapewnienie bezpiecznej działalności Banku poprzez stałe monitorowanie, pomiar i ocenę.

Zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie obejmuje następujące elementy:

1. Analizę skuteczności zabezpieczeń, ze szczególnym uwzględnieniem hipoteki na nieruchomości w ramach zarządzania ryzykiem rezydualnym. Prezentowanie wyników analiz Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej zgodnie z Instrukcją sporządzania informacji zarządczej.
2. Ustalenie i monitorowanie wewnętrznych limitów zaangażowania w ekspozycje kredytowe związane z finansowaniem nieruchomości oraz zabezpieczonych hipotecznie. Rodzaje i wysokość ww. limitów określa załącznik do Planu finansowego Banku na dany rok.
3. Monitoring ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz rynkowych cen nieruchomości zgodnie z Instrukcją monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych.
4. Poglębiona płynności długoterminowej- Bank ocenia źródła finansowania długoterminowych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.
5. Analiza wpływu wzrostu rynkowych stóp procentowych na spłacalność kredytów
6. Ocenę wpływu spadku cen nieruchomości na poziom ryzyka Banku.
7. Wyznaczenie i monitorowanie wskaźnika LtV.

Ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych

Do detalicznych ekspozycji kredytowych Bank zalicza zgodnie z definicją Rekomendacji T kredyty udzielone osobom fizycznym na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą oraz rolniczą z wyłączeniem ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie, zabezpieczonych kaucją złożoną w Banku, kredytów na zakup papierów wartościowych oraz ekspozycji, których źródłem spłaty jest sprzedaż papierów wartościowych. Celem strategicznym w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych jest zminimalizowanie poziomu ryzyka kredytowego portfela detalicznych ekspozycji i stworzenie bezpiecznej struktury tego portfela. Istotnym elementem ww. ryzyka jest prawidłowo przeprowadzona ocena zdolności kredytowej klienta oraz wiarygodność wszystkich osób zobowiązanych do spłaty detalicznej ekspozycji kredytowej.

W celu ograniczania poziomu ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych bank wyznacza wewnętrzne limity dla portfela detalicznych ekspozycji kredytowych oraz dla poszczególnych rodzajów detalicznych ekspozycji kredytowych.

Ryzyko rezydualne

Ryzyko rezydualne jest ryzykiem związanym ze stosowaniem przez bank technik redukcji ryzyka kredytowego, które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano. W rezultacie celem zarządzania ryzykiem rezydualnym jest monitorowanie tego ryzyka, zapewnienie skuteczności technik redukcji ryzyka kredytowego oraz ograniczenie ryzyka związanego ze stosowaniem prawnych zabezpieczeń spłat ekspozycji kredytowych.

Bank monitoruje ryzyko rezydualne w zakresie:

1. Pojedynczej ekspozycji kredytowej;
2. Portfela kredytowego.

W ramach informacji zarządczej w zakresie ryzyka rezydualnego sporządzane są dla Zarządu Banku i Rady Nadzorczej informacje dotyczące przebiegu procesów windykacyjnych i odzysków z zabezpieczeń.

W celu dywersyfikacji ryzyka kredytowego Bank wprowadził odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające jego poziom.

Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość zatwierdza Zarząd Banku a ich wysokość jest dostosowana do akceptowalnego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku.

Rodzaje i wysokość obowiązujących w Banku limitów ograniczających ryzyko kredytowe:

1. Limity wynikające z ustawy Prawo bankowe z uwzględnieniem zapisów Rozporządzenia CRR;
2. Limity ograniczające ryzyko koncentracji zaangażowań:
 - 1) Limit branży rozumiany jako wyrażony w procentach maksymalny, możliwy udział kredytów udzielonych kredytobiorcom działającym w tej samej branży w stosunku do uznanych kapitałów własnych Banku;
 - 2) Limity zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia
3. Limity ograniczające ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych;
4. Limity ograniczające ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz sporządza miesięczne raporty dla Zarządu Banku dotyczące zarządzania ryzykiem kredytowym (w tym ryzykiem koncentracji). W cyklach kwartalnych raporty prezentowane są Radzie Nadzorczej Banku.

Ryzyko stopy procentowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania ryzyka

Ryzyko stopy procentowej obejmuje:

- a) ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – ryzyko wynikające ze struktury terminowej pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych pozycji, obejmujące zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe),
- b) ryzyko bazowe - ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych; ryzyko to wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, które w innym przypadku miałyby podobne cechy w zakresie zmian oprocentowania,
- c) ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy bank lub jego klient może zmienić poziom i terminy przepływów pieniężnych;

W Banku najistotniejszym ryzykiem istotnym wpływającym na poziom ryzyka stopy procentowej tj. na zmiany wyniku odsetkowego według obserwacji historycznych jest ryzyko przeszacowania i ryzyko bazowe.

Bank ogranicza poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych.

W celu kontroli ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej Zarząd Banku ustala limity, które monitorowane są przez Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz. Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z miesięczną częstotliwością.

Bank przeprowadza symulacje (testy) wpływu zmiany wpływu zmian poziomu stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału przy aktualnej strukturze pozycji wrażliwych, w tym scenariusze szokowe, testy warunków skrajnych i nadzorcze testy wartości odstających.

Bank przeprowadza również symulacje wpływu zmian poziomu stóp procentowych na dochody (zmiana wyniku odsetkowego)

Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem w formie analizy przekazywane są co miesiąc dla Zarządu Banku, co kwartał dla Rady Nadzorczej Banku.

Ryzyko walutowe

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Bank ogranicza ryzyko walutowe poprzez utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% uznanych kapitałów własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania ryzyka

Ryzyko walutowe rozumiane jako ryzyko niekorzystnych zmian kursów walut obcych w stosunku do PLN, prowadzące do powstania znacznych strat w przypadku otwartych pozycji w walutach obcych.

Uwzględniając strukturę bilansu Banku, ofertę produktową oraz profil klienta, istotne dla Banku ryzyko walutowe ogranicza się do ryzyka kursowego. Ryzyko kursowe powstaje jako skutek wpływu zmian kursowych na poszczególne pozycje bilansowe Banku: aktywa, pasywa oraz zakontraktowane przepływy środków pieniężnych w obcych walutach.

Polityka zarządzania ryzykiem walutowym obejmuje następujące zagadnienia:

1. Strukturę obrotów w zakresie operacji obciążonych ryzykiem walutowym;
2. Dopuszczalny stopień ekspozycji Banku na ryzyko walutowe;
3. Metody monitorowania i ograniczania ryzyka walutowego.

Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity:

1. Limity na pozycje walutowe netto dla poszczególnych walut obcych;
2. Limit na pozycję walutową całkowitą;
3. Limit dopuszczalnej straty z tytułu otwartych pozycji walutowych.

Monitorowanie operacji walutowych wykonywanych przez jednostki/komórki organizacyjne Banku sprawuje członek Zarządu ds. finansowo-księgowych.

Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz codziennie monitoruje przestrzeganie istniejących limitów pozycji walutowych oraz sporządza analizy dot. ekspozycji banku na ryzyko.

Bank dokonuje pomiaru ryzyka walutowego z częstotliwością dzienną. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem w formie analizy przekazywane są co miesiąc dla Zarządu Banku, co kwartał dla Rady Nadzorczej Banku.

Ryzyko operacyjne (w tym braku zgodności)

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

W zakresie ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, celem jest: systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych, oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
2. prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności oraz ryzyka systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa),
3. opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
4. zarządzanie kadrami,
5. określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
6. zdefiniowanie tolerancji/apetytu banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym, oraz określone działania, które bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,
7. przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego
8. weryfikacja spójności procedur wewnętrznych Banku ze regulacjami zewnętrznymi.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania ryzyka

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku przebiega w następujących etapach:

1. Identyfikacja i ewidencja zdarzeń ryzyka operacyjnego;
2. Ocena ryzyka;
3. Monitorowanie ryzyka;
4. Raportowanie ryzyka;
5. Utworzenie bazy danych o zdarzeniach i stratach;
6. Kontrola poziomu ryzyka;
7. Pomiary ryzyka.

Identyfikacja ryzyka operacyjnego odbywa się poprzez rejestrację zdarzeń operacyjnych z podziałem na kategorie zdarzeń operacyjnych.

W Banku rejestracji podlegają zarówno straty niefinansowe jak i finansowe bez względu na ich wysokość. Straty niefinansowe mierzone są czasem ograniczenia dostępu do usług przez klientów.

Docelowy profil ryzyka operacyjnego został określony za pomocą wskaźników KRI, dla których określono limity.

System raportowania poziomu ryzyka operacyjnego obejmuje informację kwartalną dla Zarządu Banku i Rady Nadzorczej na temat narażenia na ryzyko operacyjne. Ponadto, Zarządowi Banku prezentowana jest bieżąca informacja o istotnych stratach z tytułu ryzyka operacyjnego.

Monitorowanie ryzyka braku zgodności odbywa się w Zespole Zarządzania Ryzykami i Analiz i jest raportowane w ramach zdarzeń ryzyka operacyjnego.

W zakresie ryzyka operacyjnego jednostki, komórki organizacyjne Banku zobowiązane są do podejmowania działań ograniczających to ryzyko. Działania zabezpieczające to:

- 1) wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku
- 2) zapobieganie powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utratą ciągłości działania Banku.
- 3) Zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka.
- 4) działania prewencyjne, związane z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie

codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów;

- 5) osłabianie i niwelowanie skutków zaszłych zdarzeń poprzez przygotowanie odpowiednich procedur i sposobów reagowania pracowników Banku na wypadek zajścia zdarzenia ryzyka operacyjnego, a także poprzez dokonanie przeniesienia ryzyka na inne podmioty w przypadku opłacalności i dostępności takiej metody dla danego rodzaju ryzyka.
- 6) Stosowanie ubezpieczeń.
- 7) Tworzenie planów awaryjnych zachowania ciągłości działania.
- 8) Okresowa weryfikacja procedur obowiązujących w Banku.

Na podstawie analizy incydentów ryzyka operacyjnego oraz skutków tych incydentów można stwierdzić, że profil ryzyka operacyjnego utrzymuje się w banku na akceptowalnym poziomie. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest realizowany w sposób ciągły na każdym z etapów, tj. bieżącej identyfikacji, oceny i przeciwdziałania jak i kontroli, monitorowania i raportowania.

W zakresie ryzyka braku zgodności Bank nieustannie prowadzi szereg działań służących dostosowaniu wewnętrznych regulacji do zmian przepisów zewnętrznych, w tym szkoli pracowników oraz współpracuje z dostawcami systemów informatycznych. Prowadzi również wykaz aktualnych regulacji obowiązujących w Banku, który zapewnia bieżący przepływ informacji w zakresie zmian oraz przeprowadza systematyczne kontrole wewnętrzne.

Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz sporządza analizy ryzyka operacyjnego, które są raportowane w cyklach kwartalnych Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku.

Ryzyko płynności i finansowania

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
2. podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.
3. utrzymanie nadzorczych miar płynności.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania ryzyka

Ryzyko płynności polega na zapewnieniu zdolności do wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań przez Bank w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia dodatkowych kosztów. Adekwatny poziom płynności, uwzględniający specyfikę prowadzonej działalności, oznacza posiadanie lub łatwy dostęp do dostatecznej ilości środków finansowych, na poziomie zapewniającym pokrycie aktualnego lub potencjalnego zapotrzebowania na te środki ze strony klientów Banków (deponenci i kredytobiorcy).

Płynność rozpatrywana jest w następujących horyzontach czasowych uwzględniających specyfikę działalności Banku:

1. Płynność śróddzienną – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu;
2. Płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
3. Płynność średnio- i długoterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 30 dni;

Poziom ekspozycji Banku na ryzyko płynności ograniczany jest obowiązującym systemem limitów zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych.

Limity zewnętrzne stanowią:

1. Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem;
2. Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi;
3. Wskaźnik LCR – określa stopień pokrycia wypływów płynności netto przez aktywa płynne w warunkach skrajnych przez okres 30 dni kalendarzowych;
4. Wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR);

System limitów wewnętrznych Banku w zakresie ryzyka płynności obejmuje m.in:

1. Limity stanów gotówki w kasach Banku;
2. Limit zaangażowania aktywów;
3. Limit zaciągniętych pożyczek i kredytów;
4. Limit uzależnienia od dużych depozytów;
5. Limity luki niedopasowania;
6. Limity zobowiązań pozabilansowych;
7. Limit uzależnienia od depozytów stabilnych;

Obowiązujący w Banku system limitów, obejmuje wszystkie istotne obszary występowania ryzyka płynności.

Uwzględniając strukturę bilansu, poziom aktywów płynnych oraz wielkość bazy depozytowej, Bank w 2019 roku przestrzegając ustalonych limitów nie alokował kapitału na ryzyko płynności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania płynnością nakłada obowiązki związane z monitorowaniem narażenia Banku na ryzyko płynności:

1. Za nadzorowanie obszaru ryzyka płynności w Banku odpowiada Prezes Zarządu.
2. Za zarządzanie obszarem ryzyka płynności w Banku odpowiada Członek Zarządu ds. Finansowo-Księgowych
3. Za bieżące zarządzanie (sterowanie) płynnością w Banku oraz za zadania związane z rozpoznaniem zapotrzebowania na środki płynne i utrzymaniem płynności w banku odpowiada wyznaczony pracownik Wydziału Finansowo-Księgowego - komórka zarządzająca
4. Zadania związane z pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem ryzyka płynności w Banku wykonuje pracownik Zespołu ds. zgodności, Zarządzania Ryzykami i Analiz - komórka monitorująca

W trybie miesięcznym informacja o wykorzystaniu limitów oraz ocena ekspozycji Banku na ryzyko płynności przekazywana jest do Zarządu Banku, natomiast w okresach kwartalnych Radzie Nadzorczej Banku.

Bank przeprowadza wielowariantowe testy warunków skrajnych obejmujące kryzys wewnętrzny w banku, systemowy i połączony. Testy przeprowadzane są w trzech scenariuszach (najmniej negatywny, prawdopodobny i najgorszy) a horyzont testów sięga 1 roku.

Odpowiednie zarządzanie aktywami i pasywami Banku jest istotne z punktu widzenia dwóch zasadniczych funkcji, a mianowicie – minimalizowania ryzyka, przy jednoczesnym utrzymaniu założeń rentowności poprzez tworzenie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów. Istotne jest, aby strategia inwestycyjna uwzględniała różny stopień płynności, rentowności oraz wagę ryzyka aktywów, tak aby w razie konieczności zapewnić możliwość finansowania nieprzewidzianych zobowiązań z równoczesnym uwzględnieniem spełniania poszczególnych norm płynnościowych, w szczególności nadzorczych miar płynności, LCR oraz NSFR. W związku z tym Bank dokonuje dywersyfikacji aktywów w zakresie nadwyżek finansowych.

Poziom ryzyka w sferze płynności nie stanowił zagrożenia dla terminowej spłaty zobowiązań. Struktura oraz skala niedopasowania terminów zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów utrzymywała się na stabilnym poziomie. Wskaźniki płynności aktywów kształtowały się w 2019 roku na bezpiecznym poziomie a zgromadzone depozyty stabilne zabezpieczały w pełni portfel kredytowy. Bank spełniał normy płynności oraz utrzymywał wskaźnik płynności do 30 dni – LCR na wymaganym poziomie. Ryzyko utraty zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań kształtowało się na akceptowalnym przez Bank poziomie.

Wskaźnik płynności, liczony według podstawowych terminów zapadalności i wymagalności utrzymywał się na stabilnym poziomie.

Bank posiadał stabilne źródła finansowania, które umożliwiały finansowanie zarówno działalności bieżącej jak i w dłuższym okresie czasu.

Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiąganiu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- 2) zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitałów Tier I, Tier I podstawowy i TIER II,
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE.
- 4) zarządzanie ryzykiem bankowym.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania ryzyka

Podstawowym założeniem Banku było utrzymanie w 2019 roku łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie co najmniej 13,5% oraz współczynnika kapitału Tier I na poziomie 11,5% przy zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą Banku tempie przyrostu aktywów ważonych ryzykiem.

Głównym źródłem pozyskania kapitałów w Banku jest zysk netto.

Alokacja kapitałów Banku na poszczególne rodzaje ryzyk odbywa się zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE oraz „Instrukcją oceny adekwatności kapitałowej w Banku (...)”.

Proces szacowania wysokości kapitału niezbędnego do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka (kapitał wewnętrzny) odbywa się w następujących etapach

- określenie całkowitego wymogu kapitałowego na pokrycie minimalnych wymogów kapitałowych z tyt. poszczególnych rodzajów ryzyk – w miesięcznych okresach sprawozdawczych;
- szacowanie wymogów wewnętrznych z tyt. poszczególnych rodzajów ryzyka, które Bank uznał za istotne nie w pełni ujętych w minimalnych wymogach kapitałowych oraz wewnętrznych wymogów kapitałowych z tyt. poszczególnych ryzyk – w kwartalnych okresach sprawozdawczych.
- określenie ryzyk istotnych występujących w Banku w ramach zarządczego przeglądu procesu szacowania wymogów wewnętrznych – co najmniej raz w roku.

Alokacja kapitału na wszystkie istotne rodzaje ryzyka ma na celu zapewnienie właściwego procesu zarządzania ryzykiem oraz wskazanie akceptowalnego poziomu ryzyka wyrażonego w postaci limitów na poszczególne jego rodzaje. Wysokość tych limitów wyznacza akceptowalny apetyt na ryzyko i ustalony jest w „Polityce kapitałowej Banku (...)”

Przyjmuje się, że oszacowana przez Bank kwota niezbędna do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności bankowej – kapitał wewnętrzny, będzie na koniec poszczególnych kwartałów stanowił maksymalnie 90% łącznej wartości uznanych kapitałów własnych Banku.

System informacji zarządczej w ramach ryzyka kapitałowego obejmuje:

1. W okresach miesięcznych dla Zarządu Banku:
 - zestawienie wysokości uznanych kapitałów własnych Banku, wysokości obowiązujących limitów koncentracji zaangażowań wobec podmiotów oraz zaangażowań kapitałowych;
 - informacje w zakresie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego;
 - analiza limitów w zakresie polityki kapitałowej.
2. W okresach kwartalnych dla Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku
 - Informacje dot. dodatkowych wymogów kapitałowych;
 - Informacje dot. wskaźnik dźwigni finansowej;
 - raport z przeprowadzonych testów warunków skrajnych.
3. W okresach rocznych dla Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku:
 - ocena procesu szacowania wymogów wewnętrznych.

Zarządzanie ryzykiem biznesowym

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania ryzyka

Ryzyko biznesowe to ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu zmian w otoczeniu, będące pochodną pozostałych ryzyk. Ryzyko biznesowe obejmuje ryzyko cyklu gospodarczego, ryzyko strategiczne, ryzyko wyniku finansowego oraz ryzyko zmian warunków makroekonomicznych.

Ryzyko biznesowe zostało zdefiniowane w Banku jako ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu zmian w otoczeniu, będące pochodną pozostałych ryzyk, zarządzane z procesie planowania.

Monitorowanie ryzyka biznesowego odbywa się poprzez sporządzanie raportów:

1. Miesięcznej analizie sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku dokonywanej na podstawie: zestawienia struktury aktywów i pasywów, zestawienia podstawowych danych ekonomiczno-finansowych Banku, stanu kredytów i rezerw celowych, struktury depozytów według pierwotnego terminu umownego, rachunku zysków i strat, zestawienia struktury pozostałych kosztów, zestawienia liczby i struktury prowadzonych rachunków;
2. Kwartalnej analizie realizacji założeń planu finansowego;
3. Rocznej ocenie istotności ryzyk badanych w ramach ryzyka biznesowego;
4. Ocenie wyników testów warunków skrajnych;
5. Corocznej ocenie postępów strategii i realizacji zadań wynikających z planów dotyczących realizacji strategii, w tym: oceny zmian otoczenia mogących wpływać na realność osiągania celów strategii – dokonywanej w ramach Sprawozdania z realizacji założeń strategii Banku;
6. Corocznej ocenie kapitałowych testów warunków skrajnych.

Oświadczenie Zarządu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez art. 435 ust. 1 lit. e, oraz na temat ryzyka zgodna z art. 435 ust. 1 lit. f, w którym omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki zawarte jest **w Załączniku 1** do niniejszego dokumentu.

4. Opis struktury organizacyjnej w zakresie zarządzania ryzykami.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd oraz w niektórych przypadkach przez Radę Nadzorczą wewnętrzne strategie i procedury, które odnoszą się do identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyka.

Zgodnie ze „Strategią zarządzania ryzykami (...)” w procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza,
2. Zarząd,
3. Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem tj. Prezes Zarządu
4. Komitet Kredytowy,
5. Zespół ds. zgodności, zarządzania ryzykami i analiz,
6. Audyt wewnętrzny (powierzony SSOZ),
7. Pozostali pracownicy Banku.

Zakres kompetencji wygląda następująco:

Rada Nadzorcza:

- a) dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem w Banku oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.
- b) Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.
- c) Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad skutecznością systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku, w tym ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji.
- d) Rada Banku zatwierdza w Strategii działania oraz w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).
- e) Rada Nadzorcza nadzorując ryzyko operacyjne szczególną uwagę poświęca zagadnieniom bezpieczeństwa informacji i systemów informatycznych
- f) Rada Nadzorcza uzyskuje informacje dotyczące efektywności zarządzania ryzykiem poprzez przyjęcie informacji o poziomie ryzyka, wyników testów procedur awaryjnych, wyników przeglądów zarządczych, a także wyników kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego, jak również audytów zewnętrznych,

Zarząd Banku

- a) odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem powinny obejmować pełny zakres działalności Banku.
- b) Zarząd odpowiada za bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych, w związku z tym szczególną uwagę poświęca zagadnieniom:
 - zarządzaniu bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania,
 - tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
 - zarządzania elektronicznymi kanałami dostępu,
 - współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa,
 - zapewnienia adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
 - zarządzania jakością danych o kluczowym znaczeniu dla banku.
- c) Zadania Zarządu w zakresie zarządzania ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji realizowane są poprzez:
 - realizację procesów planowania, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi w zakresie planowania strategicznego dotyczącego bezpieczeństwa informacji i rozwoju systemów informatycznych zatwierdzonymi przez Radę Nadzorczą,
 - sporządzeniu projektów odpowiednich planów strategicznych,
 - przyjęciu odpowiednich regulacji wewnętrznych,
 - wdrożeniu struktury organizacyjnej w zakresie zarządzania systemami informatycznymi i bezpieczeństwa informacji zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą, zapewniającej zapobieganiu konfliktu interesów i odpowiednią efektywność zarządzania ryzykiem i systemami,
 - nadzorowanie ich przestrzegania, w tym przyjmowanie bieżących informacji o poziomie ryzyka, wyników testów procedur awaryjnych, wyników przeglądów zarządczych, a także wyników kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego, jak również audytów zewnętrznych,
 - podejmowanie działań zmierzających do zmniejszenia ryzyka, w przypadkach jego nadmiernego wzrostu.

Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym – odpowiada za dostarczanie

Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym. W Banku funkcję ww. Członka Zarządu pełni Prezes Zarządu.

Komitet Kredytowy uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego”.

Zespół ds. zgodności, zarządzania ryzykami i analiz monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom, komórkom i komitetom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami, oraz szacowanie wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka. Ponadto zespół opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku.

Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Bank powierza na podstawie umowy ochrony Jednostce zarządzającej systemem ochrony.

Pozostali pracownicy Banku mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Opis systemu informacji zarządczej.

Wprowadzony w Banku System Informacji Zarządczej (SIZ) opiera się na następujących założeniach:

1. Informacje SIZ powinny pozwolić na pełną ocenę działalności Banku;
2. Informacje SIZ powinny pozwolić na dokonanie odrębnej oceny Oddziałów Banku;
3. kontrolę nad funkcjonowaniem SIZ sprawuje Zarząd, który ponosi również odpowiedzialność za jego prawidłowe funkcjonowanie;
4. Informacje SIZ przekazywane są w Banku we wszystkich niezbędnych kierunkach (z uwzględnieniem struktury organizacyjnej Banku).

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

W ramach Systemu Informacji Zarządczej (SIZ) wyróżnia się następujące rodzaje informacji:

5. informacje o charakterze strategicznym dla Banku;
6. informacje dotyczące realizacji celów i polityki Banku;
7. informacje dotyczące monitorowania poziomu ryzyka występującego w działalności Banku;
8. informacje dotyczące oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku;
9. informacje dotyczące realizacji systemu kontroli wewnętrznej Banku.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej. Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku Instrukcja sporządzania informacji zarządczej; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja.

4. Opis polityki wynagrodzeń (Zasady ustalania stałych i zmiennych składników wynagrodzeń)

Zasady ustalania wynagrodzeń dla członków Zarządu oraz pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka określa „Polityka wynagradzania pracowników, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku (...)”

Bank wprowadzając niniejszą regulację dokonał analizy stanowisk istotnych, o których mowa w §24 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów oraz w Rozporządzeniu 604/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) i na tej podstawie uznał, że do stanowisk istotnych których działalność zawodowa ma istotny wpływ na jego profil ryzyka w Banku zalicza się :

- Członków Rady Nadzorczej
- Członków Zarządu

Z uwagi na fakt, że Bank nie udziela kredytów przekraczających 5 mln EUR oraz Bank nie posiada jednostek istotnych w rozumieniu Rozporządzenia 575/2013 PE, do stanowisk istotnych nie zalicza się innych stanowisk.

Raz w roku bank dokonuje weryfikuje stanowisk, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na jego profil ryzyka

Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, składa się z wynagrodzenia stałego, które wypłacane jest w okresach miesięcznych oraz wynagrodzenia zmiennego – premii uznaniowej.

Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustala Zgromadzenie Przedstawicieli.

Rada Nadzorcza otrzymuje tylko stałe składniki wynagrodzenia.

Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza

Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla pozostałych pracowników istotnych ustala Zarząd.

Przyjęto zasadę, iż łączna kwota wypłaconej premii uznaniowej za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego Banku do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej. Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość premii uznaniowej po przyznaniu z uwzględnieniem zasady iż wysokość zmiennych składników wynagradzania nie może być wyższe niż 100% wynagrodzenia zasadniczego osób zajmujących stanowiska istotne, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników.

Ocena efektów pracy obejmuje następujące wskaźniki Banku osiągnęte w ostatnich trzech latach (kryterium ilościowe) w odniesieniu do założonego planu ekonomiczno - finansowego:

- a) zysk netto,
- b) zwrot z kapitału własnego (ROE),
- c) jakość portfela kredytowego,
- d) współczynnik wypłacalności,

Ocenie podlega stopień wykonania wskaźników w odniesieniu do Strategii działania Banku w poszczególnych latach podlegających ocenie oraz w stosunku do założeń przyjętych w planach ekonomiczno-finansowych na dany okres. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat i okres niepełnego roku za który jest przeprowadzana ocena plan w zakresie wskaźników jest zrealizowany w min.70%.

Kryteria jakościowe oceny członków Zarządu Banku przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:

1. Uzyskane absolutorium w okresie oceny;
2. Pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art.22aa Ustawy prawo bankowe;
3. Ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą Banku realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną.

W przypadku zagrożenia nie spełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością zmiennych składników wynagradzania nie przyznaje się.

Ocenę efektów pracy pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, nie będących członkami Zarządu dokonuje Zarząd Banku.

Polityka wynagradzania podlega weryfikacji co najmniej raz w roku przez Radę Nadzorczą Banku. Polityka oraz jej realizacja podlega ocenie przez Radę Nadzorczą - Ocena jest przekazywana Zebraniu Przedstawicieli.

W 2019 roku odbyło się 6 posiedzeń Rady Nadzorczej (która sprawuje nadzór nad polityką wynagrodzeń).

Uwzględniając wielkość Banku, ryzyko związane prowadzoną działalnością, charakter, skalę i stopień złożoności działalności, w Banku nie powoływano komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki wynagrodzeń.

Bank nie zatrudniał osób, których łączne wynagrodzenie wypłacone w 2019 roku przekraczało równowartość 1 mln EUR.

Bank nie przyznaje wynagrodzenia w postaci nabywania uprawnień do papierów wartościowych, a także innych świadczeń niepieniężnych.

Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękami należytego wykonywania tych obowiązków dokonywaną odpowiednio przez Walne Zgromadzenie w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej Banku oraz Radę Nadzorczą Banku w zakresie członków Zarządu Banku. Ocena ma charakter uprzedni przed powołaniem oraz następczy w trakcie pełnienia funkcji.

Wg stanu na dzień 31.12.2019 Zarząd Banku składa się z 3 osób. Zatwierdzony przez Radę Nadzorczą podział kompetencji między Członkami Zarządu zapewniał należytą kontrolę i realizację przyjętych celów strategicznych Banku. Poszczególni Członkowie Zarządu jak również, jako organ kolegialny posiadają wymaganą wiedzę, kompetencje i doświadczenie zawodowe. Członkowie Zarządu nie pełnią innych funkcji członka zarządu lub rady nadzorczej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub wpłynąć negatywnie na jego reputację jako członka Zarządu. Prezes Zarządu pełni funkcję członka Rady Nadzorczej BPS S.A.

Członkowie Zarządu ponoszą kolegialną odpowiedzialność za decyzje zastrzeżone do kompetencji Zarządu, niezależnie od wewnętrznego podziału kompetencji pomiędzy członków Zarządu lub delegowania określonych uprawnień na niższe szczeble kierownicze. Wewnętrzny podział odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu nie prowadzi do sytuacji, w której określony obszar działalności Banku nie jest przypisany do żadnego członka Zarządu. Członkowie Zarządu zostali powołani zgodnie z obowiązującym regulaminem. Wybór nowego Członka Zarządu poprzedzony jest oceną uprzednią.

Zgodnie z przyjętą „Procedurą dokonywania ocen odpowiedniości członków Zarządu Banku Spółdzielczego Grodków-Łosiów z siedzibą w Grodkowie” Rada Nadzorcza dokonała oceny odpowiedniości (indywidualnej) Członków Zarządu oraz oceny kolegialnej zarządu za 2019r. Oceny indywidualne członków zarządu zostały dokonane w oparciu o informacje zawarte oświadczeniach złożonych przez członka zarządu. Ocena indywidualna obejmowała:

- ocenę kwalifikacji – ustalenie czy oceniona osoba posiada kwalifikacje niezbędne do pełnienia funkcji zarządczych (wiedza, umiejętności, doświadczenie)
- ocenę reputacji – ustalenie, czy zaistniałe fakty i okoliczności mają wpływ na reputację Banku przy czym reputację członka Zarządu należy uznać za nieposzlakowaną, jeżeli nie uzyskano dowodów, że jest inaczej.

W wyniku przeprowadzonej weryfikacji Rada Nadzorcza pozytywnie oceniła poszczególnych Członków Zarządu.

Rada nadzorcza dokonała także oceny kolegialnej Zarządu. Ocena kolegialna Zarządu, objęła ocenę ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem oraz ocenę reputacji Banku, jako pochodnej działań Członków Zarządu. Rada Nadzorcza wydała ocenę pozytywną.

Rada Nadzorcza Banku składa się z 11 osób. Rada Nadzorcza posiada zdolność do podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych w szczególności w zakresie realizacji przyjętych celów strategicznych lub istotnych zmian poziomu ryzyka lub materializacji istotnych ryzyk w działalności Banku, a także w zakresie sprawozdawczości finansowej, w tym wprowadzenia istotnych zmian w polityce rachunkowości mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej. Członkowie Rady posiadają wymaganą wiedzę, doświadczenie i kwalifikacje zapewniające odpowiedni poziom

kolegialnego sprawowania nadzoru nad procesami Banku. Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje funkcje w sposób aktywny, wykazując się niezbędnym poziomem zaangażowania w prace Rady Nadzorczej. Członkowie Rady Nadzorczej nie pełnią jednocześnie innych funkcji członków zarządu lub rady nadzorczej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub w inny sposób wpływać negatywnie na ich reputację, jako członków Rady Nadzorczej Banku.

W roku bieżącym Zebranie Przedstawicieli dokonało oceny wtórnej członków Rady Nadzorczej zgodnie z nowo przyjętą „Polityką oceny odpowiedniości Członków Zarządu i Członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego Grodków – Łosiów”. Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej zostali pozytywnie ocenieni przez komisję odpowiedniości na Zebraniu przedstawicieli w dniu 6 sierpnia 2020r. Rada Nadzorczej została też oceniona pozytywnie jako organ (w ramach oceny kolegialnej).

Wszyscy członkowie Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku zgodnie z oceną dokonaną za 2019 rok spełniają wymagania art. 22aa ustawy Prawo Bankowe.

Bank Spółdzielczy Grodków-Łosiów podejmuje szereg działań zmierzających do poprawy jakości zarządzania ryzykami i podnoszenia efektywności działalności Banku przy zachowaniu bezpieczeństwa jego działania.

Prawidłowy i skuteczny proces zarządzania ryzykami i adekwatnością kapitałową pozwala Bankowi na dynamiczny i bezpieczny rozwój.

Sporządził: Zespół ds. zgodności, zarządzania ryzykami i analiz

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Zarząd Banku Spółdzielczego Grodków-Łosiów niniejszym oświadcza, że

- Ustalenia opisane w „Informacje podlegające ujawnieniu”, są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem jak i systemu kontroli wewnętrznej są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku oraz charakteru prowadzonej działalności.
- System zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej ocenia się jako dostosowany do skali i profilu działania oraz generowanego ryzyka. Bank spełnia wymogi kapitałowe wynikające z zapisów Prawa Bankowego i Uchwał Nadzorczych a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie ryzyka występujące w Banku.
- Ogólny profil ryzyka jest adekwatny do przyjętych założeń określających tolerancje na ryzyko. W 2019 roku nie występowały istotne zmiany w profilu ryzyka Banku. Bank nie podejmował nowych rodzajów działalności, nie zidentyfikowano nowych rodzajów ryzyka w działalności Banku. Podejmowane przez Bank działania zapewniały stabilny i zrównoważony rozwój. Występujące w Banku ryzyko wynika ze standardowych produktów bankowych. Stosowana strategia, polityki i metody zarządzania ryzykami, w tym poziom limitów dopuszczalnej ekspozycji na ryzyko zapewniały prowadzenie bezpiecznej i rentownej działalności.

Podstawowe wskaźniki finansowe obrazujące ogólny profil ryzyka
wg stanu na dzień 31.12.2019r.

I.p.	Wyszczególnienie	Wielkość (dane liczbowe w tys. zł)
------	------------------	---------------------------------------

BANK SPÓŁDZIELCZY GRODKÓW-ŁOSIÓW
z siedzibą w Grodkowie

1.	Suma bilansowa	207 814
2.	Obligo kredytowe	117 371
3.	Baza depozytowa	186 391
4.	Fundusze własne	18 417
5.	Wynik na działalności bankowej	7 464
6.	koszty działania banku z amortyzacją	5 846
7.	Wynik finansowy netto	790
8.	Łączny współczynnik kapitałowy	19,38%
9.	Współczynnik kapitału Tier 1	18,63%
10.	Wskaźnik pokrycia kredytów depozytami	62,97%
11.	ROA netto (zysk netto/aktywa netto)	0,38%
12.	Wskaźnik dźwigni finansowej	8,16%

Zarząd Banku Spółdzielczego Grodków-Łosiów
Grodków, dn. 11.08.2020r.

ZARZĄD
Banku Spółdzielczego
Grodków-Łosiów

